

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

V Bruseli ...
C

Návrh

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. .../..

z [...]

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií

(Text s významom pre EHP)

Návrh

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. .../..

z [...]

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES¹ (ďalej len „základné nariadenie“), a najmä na jeho článok 5 ods. 5,

keďže:

- (1) Nahradením nariadenia (ES) č. 1592/2002 nariadením č. 216/2008 bol článok 5, ktorý sa zaoberá letovou spôsobilosťou, rozšírený tak, aby boli do vykonávacích predpisov pre typové osvedčovanie zahrnuté zložky hodnotenia prevádzkovej spôsobilosti.
- (2) Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“) dospela k názoru, že je potrebné navrhnúť zmeny a doplnenia nariadenia Komisie (ES) č. 1702/2003, aby agentúra mohla schvaľovať údaje o prevádzkovej spôsobilosti ako súčasť procesu typového osvedčovania.
- (3) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú založené na stanovisku vydanom agentúrou² v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. b) a s článkom 19 ods. 1 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (4) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom³ Výboru Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva zriadeného podľa článku 65 ods. 3 nariadenia (ES) č. 216/2008.
- (5) Nariadenie Komisie (ES) č. 1702/2003 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1702/2003 sa mení a dopĺňa takto:

---

¹ Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1.

² Stanovisko č. 6/2008.

³ (Zatiaľ nevydané).

1. V článku 1 ods. 2 sa vkladá toto písmeno i):

„i) „prevádzkovateľ z Európskej únie“ je prevádzkovateľ, ktorý má hlavné miesto obchodnej činnosti v členskom štáte.“

2. Vkladá sa tento článok 2f:

„Článok 2f

Údaje o prevádzkovej spôsobilosti

1. Držiteľ typového osvedčenia lietadla vydaného pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, ktorý plánuje dodať nové lietadlo prevádzkovateľovi z Európskej únie ku dňu nadobudnutia účinnosti alebo po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, musí získať schválenie v súlade s časťou 21A.21 písm. e) okrem minimálnych osnov pre výcvik na získanie typovej kvalifikácie personálu oprávneného vydávať osvedčenia o údržbe a okrem zdrojových údajov overenia lietadla na podloženie objektívnej kvalifikácie simulátorov. Schválenie musí získať do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia alebo predtým, ako lietadlo začne prevádzkovať prevádzkovateľ z Európskej únie, podľa toho, čo nastane neskôr. Údaje o prevádzkovej spôsobilosti sa môžu obmedziť na dodaný model.

2. Žiadateľ o typové osvedčenie lietadla, o ktoré si podal žiadosť pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia a pre ktoré typové osvedčenie nebolo vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, musí získať schválenie v súlade s časťou 21A.21 písm. e) okrem minimálnych osnov pre výcvik na získanie typovej kvalifikácie personálu oprávneného vydávať osvedčenia o údržbe a okrem zdrojových údajov overenia lietadla na podloženie objektívnej kvalifikácie simulátorov. Schválenie musí získať do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia alebo predtým, ako lietadlo začne prevádzkovať prevádzkovateľ z Európskej únie, podľa toho, čo nastane neskôr. Zistenia úradov o dosiahnutí zhody vykonané počas postupov v operatívnej hodnotiacej komisii pod záštitou Spojených leteckých úradov alebo agentúry EASA pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia bude EASA akceptovať bez ďalšieho overovania.

3. Správy operatívnej hodnotiacej komisie vydané v súlade s postupmi Spojených leteckých úradov alebo agentúrou pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia sa považujú za údaje o prevádzkovej spôsobilosti schválené v súlade s časťou 21A.21 písm. e) a považujú sa za súčasť príslušného typového osvedčenia. Tieto údaje treba odlišovať od povinných údajov alebo odporúčaných údajov v súlade s príslušnými technickými podmienkami osvedčovania, ktoré vydala agentúra.

4. Držitelia typových osvedčení vrátane údajov o prevádzkovej spôsobilosti musia získať schválenie na rozšírenie rozsahu pôsobnosti svojho povolenia organizácie na projektovanie alebo alternatívnych postupov k povolenia organizácie na projektovanie tak, aby zahŕňali aspekty prevádzkovej spôsobilosti, do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.“

3. Príloha (časť 21) k nariadeniu Komisie (ES) č. 1702/2003 sa mení a dopĺňa tak, ako sa uvádza v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiaty deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. Odchylné od bodu 1 zmeny a doplnenia podčastí D a E časti 21 nebudú povinné pre žiadateľov o schválenie zmeny v typovom osvedčení, ani pre žiadateľov o doplnkové typové osvedčenie počas troch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli ...

Za Komisiu
[...]
predseda

PRÍLOHA

Príloha (časť 21) k nariadeniu Komisie (ES) č. 1702/2003 sa mení a dopĺňa takto:

1. v bode 21A.14 písm. b) sa odsek 4 nahrádza takto:
  - „4. motor alebo vrtuľa typovo osvedčované podľa príslušných technických podmienok osvedčovania pre motorové letúny; alebo“
2. v bode 21A.15 sa vkladá toto písmeno d):
  - „d) Žiadosť o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie lietadla musí obsahovať alebo sa musí doplniť po pôvodnej žiadosti tak, aby zahŕňala žiadosť o schválenie údajov o prevádzkovej spôsobilosti, ktorých súčasťou sú:
    1. minimálne osnovy pre výcvik na získanie typovej kvalifikácie pilotov vrátane určenia typovej kvalifikácie;
    2. vymedzenie rozsahu platnosti zdrojových údajov overenia lietadla na podloženie objektívnej kvalifikácie simulátorov spojených s výcvikom na získanie typovej kvalifikácie pilotov, alebo prechodných údajov na podloženie ich dočasnej kvalifikácie;
    3. minimálne osnovy pre výcvik na získanie typovej kvalifikácie personálu oprávneného vydávať osvedčenia o údržbe vrátane určenia typovej kvalifikácie;
    4. určenie typu alebo variantu pre palubných sprievodcov a typovo špecifické údaje pre výcvik palubných sprievodcov;
    5. hlavný zoznam minimálneho vybavenia; a
    6. iné prvky prevádzkovej spôsobilosti týkajúce sa daného typu.“

3. bod 21A.16 sa nahrádza takto:

„21A.16A Technické podmienky osvedčovania

Agentúra v súlade s článkom 19 základného nariadenia vydá technické podmienky osvedčovania vrátane technických podmienok osvedčovania pre údaje o prevádzkovej spôsobilosti ako štandardný prostriedok na preukázanie zhody výrobkov, častí a zariadení s príslušnými základnými požiadavkami prílohy I, III a IV k základnému nariadeniu. Také technické podmienky musia byť dostatočne podrobné a špecifické, aby žiadateľovi umožnili oboznámiť sa s podmienkami, za ktorých bude osvedčenie vydané, zmenené alebo doplnené.“

4. bod 21A.16B sa nahrádza takto:

„21A.16B Osobitné podmienky

- a) Agentúra predpíše pre výrobok osobitné podrobné technické špecifikácie, takzvané osobitné podmienky, ak príslušné technické podmienky osvedčovania neobsahujú pre výrobok primerané alebo vhodné bezpečnostné štandardy, pretože:
  1. výrobok má nové alebo neobvyklé konštrukčné črty v porovnaní s konštrukčnou praxou, na ktorej sú technické podmienky osvedčovania založené; alebo
  2. výrobok je určený na neobvyklé používanie; alebo

3. skúsenosť z prevádzky ostatných podobných výrobkov alebo výrobkov s podobnými konštrukčnými črtami ukázala, že môžu nastať nebezpečné podmienky.
  - b) Osobitné podmienky obsahujú také normy bezpečnosti, aké agentúra považuje za potrebné na vytvorenie úrovne bezpečnosti, ktorá zodpovedá úrovni stanovenej v technických podmienkach osvedčovania.“
5. bod 21A.17 sa nahrádza takto:

„21A.17A Predpisová základňa typového osvedčovania

- a) Predpisová základňa typového osvedčovania oznámená na účely vydania typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia pozostáva z:
  1. príslušných technických podmienok osvedčovania stanovených agentúrou, ktoré sú platné ku dňu predloženia žiadosti o takéto osvedčenie pokiaľ:
    - i) agentúra nestanoví inak; alebo
    - ii) pokiaľ si žiadateľ nezvolí zhodu so zmenami a doplneniami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr alebo sa vyžadujú podľa písmen c) a d);
  2. akejkoľvek osobitnej podmienky predpísanej v súlade s 21A.16B písm. a).
- b) Žiadosť o typové osvedčenie veľkých letúnov alebo veľkých rotorových lietadiel platí počas piatich rokov a žiadosť o akékoľvek iné typové osvedčenie platí počas troch rokov, pokiaľ žiadateľ pri predložení žiadosti nepreukáže, že si výrobok na projektovanie, vývoj a testovanie vyžaduje dlhšie časové obdobie a agentúra takéto dlhšie časové obdobie neschváli.
- c) V prípade, že nebolo vydané typové osvedčenie, alebo že je zrejmé, že typové osvedčenie nebude vydané, v rámci časového limitu stanoveného podľa písmena b) žiadateľ môže:
  1. predložiť novú žiadosť o typové osvedčenie a musí splniť všetky ustanovenia odseku a), ktoré platia pre pôvodnú žiadosť; alebo
  2. požiadať o predĺženie pôvodnej žiadosti a musí splniť príslušné technické podmienky osvedčovania, ktoré boli platné ku dňu zvolenému žiadateľom, ktorý však nesmie byť skôr, než dátum vydania typového osvedčenia, zodpovedajúci lehote stanovenej podľa písmena b) pre pôvodnú žiadosť.
- d) Ak sa žiadateľ rozhodne pre splnenie požiadaviek zmeny a doplnenia technických podmienok osvedčovania, ktoré platia až po predložení žiadosti o typové osvedčenie, žiadateľ musí splniť aj požiadavky ďalšej zmeny a doplnenia, ktoré sa na ne podľa agentúry priamo vzťahujú.“

6. vkladá sa tento bod 21A.17B:

„21A.17B Predpisová základňa osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti

- a) Agentúra informuje žiadateľa o predpisovej základni osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti. Pozostáva z:
  1. príslušných technických podmienok osvedčovania pre údaje o prevádzkovej spôsobilosti vydaných v súlade s 21A.16A, ktoré sú účinné ku dňu žiadosti alebo doplnku k žiadosti, pokiaľ:

- i) agentúra neakceptuje iné prostriedky na preukázanie zhody s príslušnými základnými požiadavkami príloh I, III a IV k základnému nariadeniu; alebo
- ii) pokiaľ si žiadateľ nezvolí zhodu so zmenami a doplneniami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr.

2. akejkolvek osobitnej podmienky predpísanej v súlade s 21A.16B písm. a).

- b) Ak sa žiadateľ rozhodne pre splnenie požiadaviek zmeny a doplnenia technických podmienok osvedčovania, ktoré platia až po predložení žiadosti o typové osvedčenie, žiadateľ musí splniť aj požiadavky všetkých ďalších zmien a doplnení, ktoré sa na ne podľa agentúry priamo vzťahujú.“

7. bod 21A.20 sa nahrádza takto:

„21A.20 Zhoda s predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia

- a) Žiadateľ o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie preukáže zhodu s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia a poskytne agentúre prostriedky, ktorými sa môže taká zhoda preukázať.
- b) Žiadateľ vyhlási, že preukázal zhodu so všetkými príslušnými požiadavkami predpisovej základne typového osvedčovania, predpisovej základne osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia.
- c) Ak je žiadateľ držiteľom príslušného povolenia organizácie na projektovanie, vypracuje sa vyhlásenie podľa odseku b) podľa ustanovení podčasti J.“

8. v bode 21A.21 sa písm. b) a pís. c) odsek 1 nahrádzajú a vkladajú sa tieto písmená e) a f):

„b) predložil vyhlásenie uvedené v 21A.20 písm. b); a

c) preukázal, že:

- 1. osvedčovaný výrobok zodpovedá príslušnej predpisovej základni typového osvedčovania a požiadavkám na ochranu životného prostredia podľa 21A.17A a 21A.18;
- e) v prípade typového osvedčenia lietadla preukázal, že údaje o prevádzkovej spôsobilosti spĺňajú príslušnú predpisovú základňu osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti podľa 21A.17B.
- f) odchylné od odseku e) môže byť typové osvedčenie lietadla vydané, predtým ako sa preukázala zhoda s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti. V tomto prípade je platnosť typového osvedčenia podmienená tým, že žiadateľ preukáže zhodu s predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti predtým, ako tieto údaje musí použiť výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie. Odchylné od bodu 21A.20 musí vyhlásenie uvedené v odseku b) obsahovať dátum, ku ktorému žiadateľ preukáže zhodu.“

9. bod 21A.23 sa nahrádza takto:

„21A.23 Vydanie obmedzeného typového osvedčenia

- a) Žiadateľ má v prípade lietadla, ktoré nespĺňa ustanovenia 21A.21 písm. c), nárok na to, aby mu agentúra vydala obmedzené typové osvedčenie:
  - 1. po dodržaní príslušnej predpisovej základne typového osvedčovania stanovenej agentúrou, ktorá zabezpečuje primeranú bezpečnosť z hľadiska zamýšľaného použitia lietadla a príslušných požiadaviek na ochranu životného prostredia;
  - 2. po výslovnom vyhlásení, že je pripravený splniť ustanovenia 21A.44;
  - 3. v prípade obmedzeného typového osvedčenia lietadla sa preukázalo, že údaje o prevádzkovej spôsobilosti spĺňajú príslušnú predpisovú základňu osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti podľa 21A.17B.
- b) Odchyľne od písm. a) ods. 3 žiadateľ môže vyhlásiť, že zhodu s príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti preukáže po dátume vydania obmedzeného typového osvedčenia, ale pred dátumom, ku ktorému musí údaje o prevádzkovej spôsobilosti používať výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie.
- c) Motor a/alebo vrtuľa inštalované v lietadle:
  - 1. musia mať typové osvedčenia vydané alebo určené v súlade s týmto nariadením; alebo
  - 2. bolo preukázané, že spĺňajú technické podmienky osvedčovania potrebné na zaručenie bezpečného letu lietadla.“

10. v bode 21A.31 písm. a) sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. schváleného bloku obmedzení letovej spôsobilosti z pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti podľa príslušných technických podmienok osvedčovania; a“

11. v bode 21A.33 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) Žiadateľ vykoná všetky kontroly a testy potrebné na preukázanie zhody s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania, príslušnou predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia.“

12. bod 21A.41 sa nahrádza takto:

„21A.41 Typové osvedčenie

Typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie bežne zahŕňajú typovú konštrukciu, prevádzkové obmedzenia, dátový list typového osvedčenia pre letovú spôsobilosť a emisie, príslušnú predpisovú základňu typového osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia, ktorými agentúra registruje zhodu a akékoľvek iné podmienky alebo obmedzenia predpísané pre výrobok v príslušných technických podmienkach osvedčovania a požiadavkách na ochranu životného prostredia. Typové osvedčenie lietadla a obmedzené typové osvedčenie okrem toho obsahuje príslušnú predpisovú základňu osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti, údaje o prevádzkovej spôsobilosti a dátový list typového osvedčenia pre hluk. Dátový list typového osvedčenia motora obsahuje záznam o splnení emisných požiadaviek.“

13. v bode 21A.44 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) preberá povinnosti uložené v 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57, 21A.61 a 21A.62; a na tento účel musí neustále spĺňať kvalifikačné požiadavky spôsobilosti podľa 21A.14; a“

14. bod 21A.55 sa nahrádza takto:

„21A.55 Vedenie záznamov

Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia vedie pre agentúru všetky dôležité konštrukčné informácie, výkresy a správy o testoch, vrátane inšpekčných záznamov vzťahujúcich sa na testovanie výrobku, a uchováva ich tak, aby poskytli informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti, zachovania prevádzkovej spôsobilosti a zhody výrobku s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia.“

15. bod 21A.57 sa nahrádza takto:

„21A.57 Príručky

Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia zhotovuje, uchováva a aktualizuje originály všetkých príručiek vyžadovaných predpisovou základňou typového osvedčovania, predpisovou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na výrobok z hľadiska ochrany životného prostredia a na požiadanie poskytne agentúre kópie.“

16. vkladá sa tento bod 21A.62:

„21A.62 Dostupnosť údajov o prevádzkovej spôsobilosti

Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia sprístupní:

- a) najmenej jednu sadu úplných údajov o prevádzkovej spôsobilosti pripravených v súlade s príslušnou základňou osvedčovania prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom lietadiel z Európskej únie predtým, ako musí údaje o prevádzkovej spôsobilosti použiť výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie; a
- b) každú zmenu údajov o prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom lietadiel z Európskej únie; a
- c) na vyžiadanie príslušné údaje uvedené v písmenách a) a b):
  1. príslušnému orgánu zodpovednému za overovanie zhody s jednou alebo viacerými zložkami tejto sady údajov o prevádzkovej spôsobilosti; a
  2. každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie jednej alebo viacerých zložiek tejto sady údajov o prevádzkovej spôsobilosti.“

17. bod 21A.90 sa nahrádza takto:

„21A.90 Rozsah platnosti

Táto podčasť stanovuje postup schvaľovania zmien typových osvedčení a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov a držiteľov takýchto schválení. V tejto podčasti odkazy na typové osvedčenia obsahujú typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie.“

18. bod 21A.91 sa nahrádza takto:

„21A.91 Klasifikácia zmien voči typovému osvedčeniu

Zmeny v typovom osvedčení sú klasifikované ako malé a závažné. „Malá zmena“ je zmena, ktorá nemá podstatnejší vplyv na hmotnosť, rovnováhu, pevnosť konštrukcie, spoľahlivosť, prevádzkové charakteristiky, hluk, vypúšťanie paliva, výfukové emisie, údaje o prevádzkovej spôsobilosti alebo iné charakteristiky ovplyvňujúce letovú spôsobilosť výrobku. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia 21A.19, všetky ostatné

zmeny sú podľa tejto podčasti „závažné zmeny“. Závažné a malé zmeny sa schvaľujú v súlade s 21A.95 alebo 21A.97 a musia byť primerane označené.“

19. bod 21A.92 sa nahrádza takto:

„21A.92 Oprávnenosť

- a) Len držiteľ typového osvedčenia môže požiadať o schválenie závažnej zmeny typového osvedčenia podľa tejto podčasti; všetci ostatní žiadatelia o schválenie závažnej zmeny sa riadia ustanoveniami podčasti E.
- b) Každá fyzická alebo právnická osoba môže požiadať o schválenie malej zmeny typového osvedčenia podľa tejto podčasti.“

20. bod 21A.93 sa nahrádza takto:

„21A.93 Žiadosť

Žiadosť o schválenie zmeny typového osvedčenia sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví agentúra, a bude obsahovať:

- a) Opis zmeny identifikujúci:
  - 1. všetky časti typového osvedčenia a schválených príručiek, ktoré sú zmenou ovplyvnené; a
  - 2. technické podmienky osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia, ktoré musí zmena rešpektovať v súlade s bodom 21A.101.
- b) Identifikáciu akéhokoľvek opätovného overovania potrebného na preukázanie zhody zmeneného výrobku s príslušnými technickými podmienkami osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia.
- c) V prípade, že zmena ovplyvní údaje o prevádzkovej spôsobilosti, musí žiadosť obsahovať nevyhnutné zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti alebo musí byť doplnená po pôvodnej žiadosti tak, aby obsahovala nevyhnutné zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti.“

21. bod 21A.95 sa nahrádza takto:

„21A.95 Malé zmeny

Malé zmeny v typovom osvedčení klasifikuje a schvaľuje buď:

- a) agentúra; alebo
- b) príslušná organizácia s povolením na projektovanie podľa postupu dohodnutého s agentúrou.“

22. bod 21A.97 sa nahrádza takto:

„21A.97 Závažné zmeny

- a) Žiadateľ o schválenie závažnej zmeny:
  - 1. predloží agentúre zdôvodňujúce údaje spolu s akýmikoľvek potrebnými opisnými údajmi, ktoré sa majú zahrnúť do typovej konštrukcie;
  - 2. preukáže, že zmena výrobku zodpovedá príslušným technickým podmienkam osvedčovania vrátane technických podmienok pre údaje o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkám na ochranu životného prostredia podľa bodu 21A.101;

3. vyhlási, že preukázal zhodu s príslušnou základňou typového osvedčovania, príslušnou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na ochranu životného prostredia a objasní agentúre základ, na ktorom je takéto vyhlásenie postavené; a
  4. ak je žiadateľ držiteľom príslušného povolenia organizácie na projektovanie, urobí vyhlásenie podľa pododseku a) bodu 3 v súlade s ustanoveniami podčasti J;
  5. musí splniť ustanovenia bodu 21A.33 a prípadne bodu 21A.35.
- b) Schválenie závažnej zmeny v osvedčení typovej konštrukcie sa obmedzí na to špecifické usporiadanie alebo usporiadania typovej konštrukcie, na ktoré sa zmena vzťahuje.“

22. bod 21A.101 sa nahrádza takto:

„21A.101 Stanovenie príslušných technických podmienok osvedčovania a požiadaviek na ochranu životného prostredia

- a) Žiadateľ o zmenu typového osvedčenia preukáže, že zmena výrobku zodpovedá technickým podmienkam osvedčovania, ktoré sa vzťahujú na zmenený výrobok a sú platné ku dňu žiadosti o zmenu, a príslušným požiadavkám na ochranu životného prostredia stanoveným v 21A.18.
- b) Odchylné od ustanovení písmena a) môže žiadateľ preukázať, že zmenený výrobok zodpovedá skoršej zmene a doplneniu technických podmienok osvedčovania definovaných v písmene a) a akejkoľvek inej technickej podmienke osvedčovania, ktorú agentúra považuje za priamo sa vzťahujúcu. Skoršia zmena a doplnenie technických podmienok osvedčovania sa však nesmie vykonať skôr než príslušné technické podmienky osvedčovania, ktoré sú formou odkazu začlenené v typovom osvedčení výrobku. Žiadateľ môže preukázať zhodu so skoršou zmenou a doplnením technických podmienok osvedčovania ľubovoľne v tomto rozsahu:
  1. Zmena, ktorú agentúra nepovažuje za závažnú. Pri stanovení či je špecifická zmena závažná posudzuje agentúra zmenu v súvislosti so všetkými predchádzajúcimi príslušnými konštrukčnými zmenami a všetkými príslušnými revíziami použiteľných technických podmienok osvedčovania začlenených do typového osvedčenia výrobku. Zmeny, ktoré spĺňajú jedno z nasledujúcich kritérií sa automaticky považujú za závažné:
    - i) nie sú zachované všeobecné usporiadanie alebo princípy konštrukcie;
    - ii) predpoklady použité pre osvedčovanie zmeneného výrobku už nie sú platné.
  2. Každá oblasť, systém, časť alebo vybavenie, ktoré nie sú podľa agentúry zmenou ovplyvnené.
  3. Každá oblasť, systém, časť alebo vybavenie, ktoré sú podľa agentúry zmenou ovplyvnené a pri ktorých agentúra zistí, že dodržanie technických podmienok osvedčovania opísaných v písmene a) by podstatne neprispelo k bezpečnosti zmeneného výrobku alebo by bolo neúčelné.
- c) Žiadateľ o zmenu týkajúcu sa lietadla (iného než je rotorové lietadlo) s maximálnou hmotnosťou 2 722 kg (6 000 lbs) alebo menšou, alebo rotorového lietadla

bez turbínového pohonu s maximálnou hmotnosťou 1 361 kg (3 000 lbs) môže preukázať, že zmenený výrobok zodpovedá základni typového osvedčovania začlenennej formou odkazu v typovom osvedčení. Ak však agentúra zistí, že zmena je určitým spôsobom závažná, agentúra môže stanoviť zhodu so zmenou alebo doplnením predpisovej základne typového osvedčovania, ktorá je formou odkazu začlenená v typovom osvedčení a je platná ku dňu žiadosti, a s akoukoľvek technickou podmienkou osvedčovania, ktorú agentúra považuje za priamo sa vzťahujúcu, pokiaľ agentúra tiež nezistí, že takáto zmena alebo doplnok by podstatne neprispeli k bezpečnosti zmeneného výrobku alebo by boli neúčelné.

- d) Ak agentúra zistí, že technické podmienky osvedčovania platné ku dňu žiadosti o zmenu nezabezpečujú dostatočné normy z hľadiska navrhovanej zmeny, žiadateľ môže splniť aj akékoľvek osobitné podmienky a zmeny a doplnenia týchto podmienok, predpísané podľa ustanovení 21A.16B, aby bola zaručená úroveň bezpečnosti, ktorá bude rovnocenná úrovni stanovenej v technických podmienkach osvedčovania platných ku dňu žiadosti o zmenu.
- e) Žiadosť o zmenu typového osvedčenia pre veľké letúny a veľké rotorové lietadlá je platná päť rokov a žiadosť o zmenu akéhokoľvek iného typového osvedčenia je platná tri roky. V prípade, že zmena nebola schválená alebo je zrejmé, že nebude schválená v rámci časového limitu stanoveného v tomto pododseku, žiadateľ môže:
  - 1. podať novú žiadosť o zmenu typového osvedčenia a musí splniť všetky ustanovenia písmena a) platné pre pôvodnú žiadosť o zmenu; alebo
  - 2. požadovať predĺženie pôvodnej žiadosti a potom musí splniť ustanovenia písmena a) vzťahujúce sa k dátumu žiadosti zvolenému žiadateľom, ktorý však nie je skorší než dátum schválenia zmeny v rámci časového úseku stanoveného podľa tohto pododseku pre pôvodnú žiadosť o zmenu.
- f) V prípade, že žiadosť o zmenu typového osvedčenia lietadla obsahuje zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti alebo je doplnená po pôvodnej žiadosti tak, aby obsahovala zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti, základňa osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti sa stanoví v súlade s písmenami a) až d).“

23. bod 21A.103 sa nahrádza takto:

„21A.103 Vydanie schválenia

- a) Žiadateľ má nárok na schválenie závažnej zmeny typového osvedčenia agentúrou po:
  - 1. predložení vyhlásenia uvedeného v bode 21A.97 písmena a) odseku 3); a
  - 2. preukázaní, že:
    - i) zmenený výrobok spĺňa príslušné technické podmienky osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia špecifikované v 21A.101;
    - ii) akékoľvek nesplnené ustanovenia o letovej spôsobilosti sú kompenzované faktormi, ktoré poskytujú rovnocennú úroveň bezpečnosti; a
    - iii) žiadnou črtou alebo charakteristikou sa nestáva výrobok nebezpečným na použitie, pre ktoré sa osvedčovanie požaduje.
  - 3. v prípade, že zmena ovplyvní údaje o prevádzkovej spôsobilosti, sa preukázalo, že nevyhnutné zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti spĺňajú príslušnú

základňu osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti podľa 21A.101 písm. f).

4. odchylné od odseku 3 je možné schváliť závažnú zmenu v typovom osvedčení lietadla pred preukázaním zhody s príslušnou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti. V tomto prípade je platnosť schválenia podmienená tým, že žiadateľ preukáže zhodu so základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti, predtým ako tieto údaje musí používať výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie. Odchylné od 21A.97 musí vyhlásenie uvedené v bode 1 obsahovať dátum, ku ktorému žiadateľ preukáže zhodu.

- b) Malá zmena typového osvedčenia sa schváli v súlade s 21A.95 len vtedy, ak sa preukáže, že zmenený výrobok spĺňa príslušné technické podmienky osvedčovania špecifikované v 21A.101.“

24. bod 21A.105 sa nahrádza takto:

„21A.105 Vedenie záznamov

Pre každú zmenu musí žiadateľ viesť všetky príslušné konštrukčné informácie, výkresy a testovacie správy vrátane inšpekčných záznamov po teste zmeneného výrobku, aby boli k dispozícii agentúre, a musí ich uchovávať, aby mohol poskytnúť informácie potrebné na zaručenie zachovania letovej spôsobilosti, zachovania platnosti údajov o prevádzkovej spôsobilosti a zhody zmeneného výrobku s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia.“

25. v bode 21A.107 sa bod a) nahrádza takto:

- „a) Držiteľ schválenia malej zmeny typového osvedčenia dodá aspoň jednu sadu prípadných súvisiacich variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti výrobku, na ktorom sa malá zmena vykoná, vypracované v súlade s príslušnou základňou typového osvedčovania, každému známemu vlastníkovi jedného alebo niekoľkých lietadiel, motorov alebo vrtúľ zahŕňajúcich malú zmenu, pri ich dodávke alebo vydaní prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo, podľa toho, čo nastane neskôr, a potom na požiadanie prístupní tieto varianty pokynov každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie podmienok stanovených v týchto pokynoch.“

26. vkladá sa tento bod 21A.108:

„21A.108 Dostupnosť údajov o prevádzkovej spôsobilosti

V prípade, že zmena ovplyvní údaje o prevádzkovej spôsobilosti, držiteľ schválenia malej zmeny sprístupní:

- a) najmenej jednu sadu zmien údajov o prevádzkovej spôsobilosti pripravených v súlade s príslušnou základňou osvedčovania prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom zmenených lietadiel z Európskej únie predtým, ako musí údaje o prevádzkovej spôsobilosti použiť výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie; a
- b) akúkoľvek ďalšiu zmenu ovplyvnených príslušných údajov o prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom zmenených lietadiel z Európskej únie; a
- c) na vyžiadanie príslušné časti zmien uvedené v písmenách a) a b):

1. príslušnému orgánu zodpovednému za overovanie zhody s jednou alebo viacerými zložkami príslušných údajov o prevádzkovej spôsobilosti; a
2. každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie jednej alebo viacerých zložiek tejto sady údajov o prevádzkovej spôsobilosti.“

27. bod 21A.109 sa nahrádza takto:

„21A.109 Povinnosti a označenie EPA

Držiteľ schválenia malej zmeny typového osvedčenia musí:

- a) plniť povinnosti stanovené v 21A.4, 21A.105, 21A.107 a 21A.108; a
- b) špecifikovať označenie vrátane písmen EPA (ďalej len „Európske schválenie konštrukčnej časti“), v súlade s 21A.804 písm. a).“

28. bod 21A.111 sa nahrádza takto:

„21A.111 Rozsah platnosti

Táto podčasť stanovuje postup schvaľovania závažných zmien typového osvedčenia podľa postupov schvaľovania doplnkových typových osvedčení a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov a držiteľov takýchto osvedčení.“

29. v bode 21A.113 sa písm. b) nahrádza takto:

- „b) Žiadosť o doplnkové typové osvedčenie musí obsahovať opisy, údaje a zmeny údajov o prevádzkovej spôsobilosti požadované podľa 21A.93. Okrem toho musí taká žiadosť obsahovať dôkaz o tom, že informácie, na ktorých je žiadosť založená, zodpovedajú vlastným zdrojom žiadateľa alebo dohode s držiteľom typového osvedčenia.“

30. v bode 21A.118A sa písm. a) odsek 1 nahrádza takto:

- „1. stanovené v 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119, 21A.120A a 21A.120B;“

31. bod 21A.119 sa nahrádza takto:

„21A.119 Príručky

Držiteľ doplnkového typového osvedčenia zhotovuje, uchováva a aktualizuje originály všetkých variantov príručiek vyžadovaných príslušnou základňou typového osvedčovania, príslušnou základňou osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkami na výrobok z hľadiska ochrany životného prostredia, nevyhnutných vzhľadom na zapracovanie zmien, zavedených na základe doplnkového typového osvedčenia, a na požiadanie poskytne agentúre tieto príručky.“

32. názov bodu 21A.120 sa nahrádza takto:

„21A.120A Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti“

33. vkladá sa tento bod 21A.120B:

„21A.120B Dostupnosť údajov o prevádzkovej spôsobilosti

V prípade, že zmena ovplyvní údaje o prevádzkovej spôsobilosti, držiteľ doplnkového typového osvedčenia prístupní:

- a) najmenej jednu sadu zmien údajov o prevádzkovej spôsobilosti pripravených v súlade s príslušnou základňou osvedčovania prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom zmenených lietadiel z Európskej únie predtým, ako musí

údaje o prevádzkovej spôsobilosti použiť výcviková organizácia alebo prevádzkovateľ z Európskej únie; a

- b) akúkoľvek ďalšiu zmenu ovplyvnených príslušných údajov o prevádzkovej spôsobilosti všetkým známym prevádzkovateľom zmenených lietadiel z Európskej únie; a
- c) na vyžiadanie príslušné časti zmien uvedené v písmenách a) a b):
  1. príslušnému orgánu zodpovednému za overovanie zhody s jednou alebo viacerými zložkami príslušných údajov o prevádzkovej spôsobilosti; a
  2. každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie jednej alebo viacerých zložiek tejto sady údajov o prevádzkovej spôsobilosti.“

34. v bode 21A.239 sa písm. a) odsek 1 nahrádza takto:

„1. zabezpečiť, že výrobky, časti a vybavenie alebo zmeny ich konštrukcie, budú zodpovedať príslušnej základni typového osvedčovania, príslušnej základni osvedčovania údajov o prevádzkovej spôsobilosti a požiadavkám na ochranu životného prostredia; a“

35. v bode 21A.245 sa písmená a) a b) nahrádzajú takto:

- „a) počet pracovníkov všetkých technických oddelení je dostatočný, pracovníci majú dostatočné skúsenosti a bola im poskytnutá primeraná právomoc, aby mohli plniť svoje pridelené úlohy a aby s primeranými priestormi, zariadeniami a vybavením mohli z hľadiska výrobku splniť ciele týkajúce sa letovej spôsobilosti, prevádzkovej spôsobilosti a požiadaviek na ciele ochrany životného prostredia.
- b) existuje plná a účinná koordinácia medzi oddeleniami a v rámci oddelení z hľadiska záležitostí týkajúcich sa letovej spôsobilosti, prevádzkovej spôsobilosti a ochrany životného prostredia.“

36. bod 21A.247 sa nahrádza takto:

„21A.247 Zmeny v systéme zabezpečenia konštrukcie

Po vydaní povolenia organizácie na projektovanie, každú zmenu systému zabezpečenia konštrukcie, ktorá je dôležitá pre preukázanie zhody, letovej spôsobilosti, prevádzkovej spôsobilosti a ochrany životného prostredia výrobku, schvaľuje agentúra. Žiadosť o schválenie sa predkladá písomne agentúre a projekčná organizácia predložením navrhovaných zmien príručky a pred zavedením zmeny agentúre preukáže, že aj po zavedení zmeny bude naďalej plniť požiadavky tejto podčasti.“

37. bod 21A.251 sa nahrádza takto:

„21A.251 Podmienky povolenia

V podmienkach povolenia musia byť uvedené typy projekčných prác, kategórie výrobkov, častí a zariadení, pre ktoré je projekčná organizácia držiteľom povolenia organizácie na projektovanie a funkcie a povinnosti, ktoré organizácia s povolením na projektovanie vykonáva z hľadiska letovej spôsobilosti, prevádzkovej spôsobilosti a charakteristík hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií výrobku. Na povolenie organizácie na projektovanie pokrývajúce typové osvedčovanie alebo schválenie ETSO pre pomocnú energetickú jednotku (APU), musia podmienky povolenia obsahovať okrem toho zoznam výrobkov alebo APU. Tieto podmienky sa vydajú ako časť povolenia organizácie na projektovanie.“

38. v bode 21A.263 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) Držiteľ povolenia organizácie na projektovanie je oprávnený, v rámci podmienok povolenia a podľa príslušných postupov systému zabezpečenia konštrukcie:

1. klasifikovať zmeny typového osvedčenia a opravy ako „závažné“ a „malé“;
2. schvaľovať menšie zmeny typového osvedčenia a menšie opravy.“

39. vkladá sa tento bod 21B.70:

„21B.70 Schvaľovanie zmien typového osvedčenia

Schvaľovanie zmien údajov o prevádzkovej spôsobilosti je zahrnuté do schvaľovania zmeny typového osvedčenia. Agentúra však na správu zmien údajov o prevádzkovej spôsobilosti použije samostatnú klasifikáciu a postup schvaľovania.“